

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 426
Tarih: 01-12-2009

11277

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 01.12.2009

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlik Cezaevi'nde tutsakların yaladığı hak ihlalleri ve cezaevi yönetiminin keyfi uygulamalarının protesto edilmesi için başlatılan açlık grevi 04 Nisan 2009 tarihinde son ermiştir. Bu dönemde cezaevinden TBMM İnsan Hakları Komisyonu'na 63 tutuklu/mahkum başvuruda bulunmuştur. açlık grevinin 43. gününde, TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Zafer Üskül tarafından Erzurum H tipi yüksek güvenlikli cezaevi ziyaret edilerek hak ihlallerinin sona ereceği sözü verilmiştir. Bunun üzerine tutuklu ve hükümlüler eylemlerine son vermişlerdir. Ancak yakın zamanda basına yansıyan ve İnsan Hakları Derneği'ne gelen bilgilere göre, hak ihlallerinin azalmadı aksine devam ettiği görülmektedir.

Erzurum H Tipi Cezaevi'nde 4 ay tutuklu kalan Orhan Yıldırım, tahliye olduktan sonra cezaevinde yaşanan sorunlara ilişkin İHD İstanbul Şubesi'nde yaptığı basın toplantısında 23 Şubat'ta cezaevindeki sorunlara ilişkin açlık grevi başlatıldığını ve

Meclis İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Zafer Üskül'ün tutuklu ve hükümlülerle yaptığı görüşmeden sonra grevin bitirildiklerini, ancak verilen sözlerin tutulmadığını, Söz verilen 10 saatlik sohbet hakkının uygulanmadığını açlık grevden önce 7 saate kadar uygulanan sohbet hakkının grevden sonra hiç uygulanmadığını ifade etmiştir. Yine, tutuklu ve hükümlülere dergi ve gazetelerin verilmediği, telefon görüşmelerinde ise ailelerden isim soyadı söylenerek tekmiil verilmesinin istendiğini, kısa dalga çeken radyoların "Radyo Mezopotamya dinleniyor" gerekçesiyle tutuklu ve hükümlülere verilmediği, Kürtçe bir kelimenin geçmesi halinde bile telefon görüşmelerinin kesildiğini ifade etmiştir. Hücre giriş çıkışlarında ayakkabı ve çorapların çıkartılarak aramanın yapıldığını, Gardiyanlar tarafından özel ekipler kurularak tutuklu ve hükümlülere şiddet uyguladığını, kargo ile gelen giysilerin yeni olduğunun ispatlanması, etiketli olması istendiğini aksi taktirde alınmadığını, yemek kalitesinin kötü ve az miktarda olduğunu, Cezaevine yeni gelen tutuklu ve hükümlülere 'Burada kalmanız için örgüt üyesi olduğunuzu kabul ettiğinize dair imza atacaksınız' denilerek kağıtların imzalandığı, İmzalanan kağıtların ise mahkemeye delil olarak gösterildiğini, İmzalamayanların ise Gümüşhane ya da Sivas cezaevlerine gönderildiğini iddia etmiştir. En ufak sorunlarda disiplin cezaları verildiği, Hastane sevklerin ise en erken 4 ayda çıktığı belirtmektedir.

14 Nisan 2009 tarihinde TBMM İnsan Hakları Komisyonu'nun gönderdiği heyetin görüştüğü tüm kadın, çocuk ve erkek tutuklular hak ihlallerinin ve keyfi uygulamalarının olduğu, sosyal faaliyetlerin yeterli olmadığı belirtmiştir ve raporda kayıtlara geçmiştir. Cezaevi yöneticileri ise hak ihlallerini yetersiz imkanlar ve "siyasi" tutuklularının kontrol altına alınması için yapıldığı gerekçelerini ileri sürmüştür. Raporun değerlendirmesinde de hastane sevklerinin geciktiği, kitap ve gazetelerin eksik temin edildiği, mektupların geç verildiği, fiziki koşulların ve yemeklerin çok yetersiz olduğu belirtilmiştir. Kürtçe yayınların ise yasaklanmasının hukuki olmadığı, "güvenlik gerekçesiyle yasaklamak" uygulamasının soyut olduğu için keyfi uygulamalara neden olduğuna dikkat çekilmiştir. Oysa ki raporda da belirtildiği üzere cezaevlerinde de devlet kendi vatandaşlarını korumaya devam etmek yükümlüğündedir ve her ne olursa olsun insan olma onurunun bir hak olarak sağlanması gerekmektedir.

1. Hükümlünün mahkemelerce yasaklanmış olmadığı sürece süreli ve süresiz yayınlarının bedelini ödeyerek yararlanabileceği belirten 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 62. Maddesine göre cezaevlerinde kitap ve gazete yasaklamalarının önlenmesi gerekmektedir. Tutukların yayınlara erişimini engelleyenler hakkında hukuki bir işlem yapılmış mıdır?
2. Cezaevini ziyaret eden TBMM İnsan Hakları Komisyonu bu tarihten sonra hak ihlallerinin ve sorunların çözümü için bu güne kadar neler yapmıştır? Erzurum Cezaevi'nde Hak ihlallerini yapan kişiler hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise sonuçları nelerdir?
3. İnsan Hakları inceleme komisyonunun cezaevinde tespit ettiği hak ihlallerinin giderilmesi konusunda bugüne kadar nasıl bir çalışma yürütülmüştür? Komisyon verdiği sözlerin yerine getirilmesi konusunda herhangi bir çalışma yapmış mıdır?
4. Cezaevlerinde yöneticilerin devam eden keyfi uygulamalarının engellenebilmesi için bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte bir çalışmanız ya da temasınız var mıdır?